

mesec. Mesar ali kak drugi obrtnik pa, če se pregreši proti tej odredbi, pa lahko zgubi tudi pravico do izvrševanja svoje obrti.

Odredba je že stopila v veljavo.

Omenimo še, da za prodajo plemene živine, ki ni namenjena za klanje in ki se proda doma ali se žene na sejm za plemeno živino, ni treba uradnega dovoljenja.

Velika železniška nesreča na Ogrskem.

Dne 1. decembra, ob 1. uri popoldne, se je prigodila na železniški postaji Herceghalom, nekako 45 km pred Budimpešto (na progi Gradec-Budimpešta) železniška nesreča, ki je ena največjih železniških nesreč, kolikor se jih je dosedaj prijetilo ne samo na Ogrskem, ampak sploh v celi Evropi.

Nesreča se je pripetila sledeče: Graški osebni vlak se odpelje pravočasno iz Budimpešte proti Gradcu ob 9.15 zvečer, a zadnje čase je imel vedno velike zamude in je usodnega dne zapustil Budimpešto še le ob 11. uri ponoči. Na postaji Herceghalom je privozil še le ob 1.15 ponoči. Na tej postaji je dobil vodja osebnega vlaka povelje, da mora na postaji počakati na dunajski brzovlak. Vsled tega se je moral graški osebni vlak postaviti na železniški tir, ki se je nahajal nekoliko ob strani. V trenutku, ko se je vršilo premikanje graškega osebnega vlaka, je prihrumel dunajski brzovlak, ki je vozil z brzino 75 km na uro. Lokomotiva, voz za prtljago in prvi voz osebnega vlaka so se še pravočasno pripeljali na postranski tir. Ker je dunajski brzovlak vozil z veliko brzino, je bila nesreča neizogibna. Lokomotiva dunajskega brzovlaka je zavozila v drugi voz graškega osebnega vlaka, ki je bil s potniki natlačeno poln, in ga takorekoč prerezala na dva dela, ostali železniški vozovi so pa bili popolnoma razbiti. Čudno je bilo, da sta ostali lokomotivi kakor tudi strojevodji obeh vlakov nepoškodovani. Zanimivo je tudi to, da se je na kraju nesreče zgodila pred 20 leti enaka železniška nesreča, ki pa ni zahtevala toliko človeških žrtev.

Prvi trenutki nesreče so bili nepopisni. Vozovi postnega vlaka so bili popolnoma razbiti. Megleno in temno noč so razsvetljevali goreči vozovi, iz katerih so se slišali obupni kliči ranjenih potnikov in zlasti žensk. Z rešilnim delom so takoj pričeli. Iz Budimpešte je takoj prihitel na pomoč vlak z zdravniki, zdravili in z obvezili.

Nesreča je zahtevala groznih žrtev. Izpod razvalin so izkopali 72 mrtvih, 170 ranjenih, izmed teh je bilo 60 oseb težko ranjenih.

Tudi salonski voz brzovlaka, v katerem je spal civilni deželni upravitelj Srbije, pl. Taloci, je bil popolnoma razbit. Taloci je bil usmrčen. Glavo mu je predrila cev parne kurjave. Vse ostale osebe, ki so se nahajale v tem vozu, so ostale popolnoma nepoškodovane.

Kdo je zakrivil to grozno nesrečo, še ni pojasnjeno. Strojvodja brzovlaka, Vida, ki je že nameraval stopiti v pokoj, je veljal za enega najboljših strojevodij, istotako strojevodja osebnega vlaka Janez Dingha. Strojvodja Vida, katerega so že zaprli, zatrjuje, da ni videl nobenega signala ali znamenja, da bi moral pred postajo počakati. Tudi zatrjuje, da zavor ni deloval povoljno. Strojvodja osebnega vlaka pa zatrjuje, da ga ne zadene nobena krivda. Pogreb žrtev te nesreče je bil nad vse veličasten. Naš cesar je poslal svojega brata nadvojvodo Maksu s posebnim vlakom v Budimpešto z naročilom, da obišče in tolaži ranjence, ki so ponesrečili. Ob mrtvaškem odru ponesrečenega Talocija je cesarjev brat molil in položil na krsto venec, drug krasen venec je pa položil na mrtvaški oder drugih ponesrečenec.

Rumunsko bojišče.

Naše armade se bližajo rumunskemu glavnemu mestu Bukarešti. Zanjka okrog tega mesta je vedno bolj zategnjena. Od zadnjega našega poročila so imeli boji na rumunski fronti sledeči potek: Dne 29. novembra so čete generala pl. Falkenhayna zavzele mest Pitești (45 km južno od Kampolunga) in Kampolung. Z zavzetjem teh dveh mest je odprta pot v Rumunijo tudi preko prelaza Törzburg (južnozahodno od Brašvega). — Drugi dan, dne 30. novembra, so se Rumuni vzhodno od Piteštija postavili našim v bran, a bili so vrženi zopet dalje proti vzhodu. Donavska armada, ki prodira od juga sem proti Bukarešti, je prekorčila reko Niaslov, ki se južnovzhodno od Bukarešte izliva v reko Argesul. V Dobruči je sovražnik napadel bolgarsko levo krilo, a je bil odbit. — Dne 1. decembra so naši jugozahodno od Bukarešte dosegli spodnji tok reke Argesul. Tudi na ostali fronti smo napredovali. Rumunske čete, ki so v prostoru vzhodno od Kampolunga in Piteštija dobile povelje, da morajo rade na svojih mestih umreti, nego se umakniti, so se raje umaknile.

Dne 2. decembra so se Rumuni jugozahodno od Bukarešte uprli, a naši so jih vrgli čez reko Niaslov. Zahodno od Bukarešte pa smo prekorčili reko Argesul in se tako približali Bukarešti na 16 do 12 km. — Dne 3. decembra je naša donavska armada ob reki Argesul izvojevala zmago nad Rumuni. Borbe so se udeležile avstrijske, nemške, bolgarske in turške čete. S spretno obkrožitvijo so naši prisilili sovražnika, da se je umaknil zopet dalje nazaj. Jugovzhodno od Piteštija smo prodrli do mesta Titu, katero smo zasedli; zavzeli smo tudi mesto Tirgoviste (vzhodno od Piteštija). — Dne 4. decembra je donavska armada tudi južnozahodno od Bukarešte prekorčila reko Argesul. Severozahodno od Bukarešte so naši prekorčili železnico Bukarešta-Tirgoviste. Donavska armada pa je bila dan izpostavljena hudim sovražnim napadom. Celoten vspeh bojev zadnjega tedna je, da stojijo naše armade tik pred Bukarešto, kjer se bo bila te dni skoro gotovo velika bitka. Naš plen je naravnost ogromen. Od zadnjega našega poročila do srede, dne 6. t. m., smo vjeli blizu 30.000 Rumunov.

Na severovzhodni sedmograški fronti se vršijo srditi boji. Rusi in Rumuni napadajo armadi generalov Köves in Arc z veliko silo.

Proti Bukarešti in Ploestiju.

Nemško večerno poročilo od dne 5. decembra pravi:

V Rumuniji prodiramo dalje proti Bukarešti in Ploestiju (mesto severno od Bukarešte).

Bukarešta za Rumune zruhljena?

Pariški list „Temps“ piše, da je Bukarešta za Rumune izruhljena. Četverosporazum pa bo kljub temu nadaljeval vojsko, dokler Nemčija ne bo popolnoma izčrpana.

Zmaga nad Rumuni

Naši so dosegli v zahodni Rumuniji s tem, da so prodrli tik pred mestna vrata Bukarešte, veliko zmago nad Rumuni. Ta zmaga je posebno značilna, ker se je posrečilo poraziti I. rumunsko armado in združiti Mackensenovo in Falkenhaynovo armado in tako napraviti iz Dobruče preko Rumunije kratko in skupno bojno črto. Vojska z Rumuni pa še ni končana. Ruski listi pišejo, da rusko-rumunski generalni štab računa z možnostjo, da bi se rumunska armada umaknila pred našimi še dalje proti vzhodu na črto Galac-Focany, tako, da bi šla bojna črta v ravni črti s karpatsko fronto (od Jablonice v Galiciji v jugovzhodni smeri proti Črnemu morju).

Ogromen plen v Rumuniji.

Plen naših čet v Rumuniji je ogromen. Samo od 29. nov. do 3. dec. smo vjeli čez 20.000 Rumunov. Topov smo že vsega skupaj uplenili najl 300. Se večje vrednosti pa so uplenjena živila: žito, moka, riž itd. V zasedeni Rumuniji se pod poveljstvom generala Tülffa sestavljena uprava trudi, da spravi živila po Donavi, železnicah in cestah v Avstrijo in Nemčijo. Rumunsko žito nam bo pomagalo, da bomo še dalje vstrajali v tej vojski.

Bukarešta.

Bukarešta, kateri se sedaj naše čete približujejo od juga, zahoda in severa, je glavno mesto Rumunije in leži na široki ravnini, ki se radi svoje izredne rodovitnosti imenuje „žitnica Evrope“. Bukarešta šteje približno 300.000 prebivalcev in leži ob reki Dambovici (pritok reke Argesul). Mesto je obdano krog in krog z 70 km dolgim trdnjavskim pasom, na katerem je čez 780 topov. Bukarešta je najmočnejša trdnjava v južni Evropi.

Rusko bojišče.

Rusi že več kot teden dni napadajo našo karpatsko bojno črto od prelaza Jablonica do mesta Kezdivasarnely na Sedmograškem (dolga nad 300 km) z veliko ljutostjo. Namen novega ruskega napadanja je očitven: Vdreti čez mejo na Ogrsko in tako prisiliti naše, da bi odtegnili več svojih čet izpred Bukarešte in razbremeniti Rumune. Do sedaj se jim ni posrečilo ne eno in ne drugo.

V ruski dumi je novi ministrski predsednik Trepov rekel, da se bo Rusija tako dolgo borila na rusni četverosporazumi, dokler ne bo sovražnik popolnoma premagan in dokler morski ožini Bospor in Dardanele ter Carigrad ne bodo v ruski posesti.

Italijansko bojišče.

Topovski ogenj je zadnje dni na Krasu posebno srdit. Ako nas vsa znamenja ne varajo, stojimo zopet pred novimi hudimi italijanskimi napadi, to je

pred deseto italijansko ofenzivo. Lahko so se lotili sedaj zlasti spodnjega obmorskega dela kraške fronte. Bojna črta teče na tem prostoru zahodno od Devina proti Trzinu in zahodno od Jamljani proti Opatjemu selu.

V strelskih jarkih prebiramo nedeljske evangelije in vojne postne pridige.

Desetnik Alojzij Anderlič piše s tirolskega bojišča č. g. župniku Gomilšku:

Nahajamo se v pravem orlovskem gnezdu, ki je obdano krog in krog z visokim skalovjem. Tukaj nam ne more polentar razdreti postojank, se manj pa razkropiti naših krdel. Že neštetokrat je to poskušal, ali ni se mu posrečilo. Ker je spoznal, da je zaman, zaganjati se v neprodni zid, ob katerem smo le mi slovenski fantiči, je popustil sedaj nekoliko svoje nemumno napadanje na tej strani ter se je zagnal proti goriški strani. Pa tudi tamkaj se je prav marno opekel, ker je zadel ob prav trdo skalo, katero tvorijo naši bratje Slovenci. Zato neumni polentar močno krvavi, ker še ga ni srečala pamet. Mi si pa sedaj pridno znašamo skupaj gradivo ter si napravljamo gnezda, da se zavarujemo pred dežjem in bližajočo se zimo, ki jo bomo morali skoro gotovo tukaj preživeti.

V strelskih jarkih prebiramo prelepe knjižice, n. pr. „Nedeljski evangeliji“, „Vojne postne pridige“, ki so nam zares neprecenljive vrednosti, ker za nas niso bili od meseca aprila v ozadju, da bi mogli božjo besedo poslušati iz ust duhovnika. Zato prebiramo nedeljske evangelije in pridige, da si poživimo sv. vero ter se pripravimo za nadaljne napore, zakaj brez božje pomoči in brez sv. vere človeku gotovo ni mogoče prenašati teh groznih naporov in težav. — Prav težko je tudi pričakujemo ponedeljka, ko nas tu obišče naš dragi prijatelj „Slovenski Gospodar“, ki nam prinaša pozdrave iz domovine. Zato tudi mi slovenski fantje pošiljamo srčne pozdrave vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ ter si srčno želimo skorajšnjega svidenja v dragi domovini, v kar nam naj pomaga Bog!

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se vrše vsled trajno neugodnega vremena večinoma le artilerijski boji. — Močnejši sunki angleških čet pri mestu Albert so bili odbiti.

Macedonsko bojišče.

Na macedonskem bojišču severno in severno-zahodno od Bitolja hudi boji, istotako vzhodno od reke Crne ter ob reki Mogleni. Vsi napadi Sarraillove armade na bolgarsko-nemške postojanke so bili odbiti, razven ob reki Crni, kjer so se Bolgari neznačajno umaknili.

Grčija.

Četverosporazum je zahteval od Grčije, da mu izroči vse svoje topove in sploh vsa vojaška skladišča ter mu popolnoma prepusti vse železnice, pošto, in brzojav. Da podpre to svojo zahtevo, je izkrcal pred glavnim mestom Atenami 3000 mož. Grški kralj je četverosporazumovo zahtevo odklonil, pač pa dovolil, da mu Grčija proda šest baterij. Med izkrcanim vojaštvom in kralju vdanimi četami je prišlo v Atenah do bojev. Grški kralj je celo odredil mobilizacijo atenskega armadnega zbora, vsled česar je bil četverosporazum prisiljen odstraniti svoje čete iz Aten. V grškem vodovju je zbranih 40 četverosporazumovih vojnihi ladij, iz česar se sklepa, da se nahaja Grčija pred novimi četverosporazumovi nasilstvi.

Tedenske novice.

Cesar na bojišču. Ko je bilo na Dunaju vse, kar je z nastopom vladarstva združeno, izvršeno, se je cesar Karol I. podal v glavni vojni stan. Dne 3. dec je v glavnem vojnem stanu sprejel ministrskega predsednika Körberja, kateri mu je skozi tri ure poročal o najvažnejših zadevah, osobito o prehranjevalnem vprašanju. Vest, da je cesar kakor najhitreje šel med svoje vojake, je vzbudila po celi državi in posebno pri vojaštvu veselje in navdušenje.

V kapucinski grobnici na Dunaju. Cesarja grobnica pri kapucinih na Dunaju je bila te dni odprta za občinstvo. Koj prvi dan jo je obiskalo na tisoče oseb, med temi posebno mnogo častnikov in vojakov, ki prihajajo počastit svojega mrtvega najvišjega gospodarja. Cesarjevo krsto obdajajo mnogoštevilni venci.